

Ankestyrelsens principafgørelse 40-18 om sygedagpenge - Østre Landsrets dom - uarbejdsdygtighed - tilbagevirkende kraft - tilbagebetaling - genoptagelse - efterbetaling - forældelse

Principafgørelsen fastslår

Udbetalingen af sygedagpenge kan først standses efter sygedagpengelovens § 7 om arbejdsdygtighed, når der er truffet en afgørelse.

Retten til sygedagpenge er betinget af, at en person er uarbejdsdygtig på grund af egen sygdom. Afgørelsen af, om en person anses for uarbejdsdygtig, sker på grundlag af en samlet vurdering af sygdommen og dens indvirkning på den sygemeldtes arbejdsevne. Retten til sygedagpenge ophører helt eller delvis den dag, hvor lønmodtageren eller den selvstændige erhvervsdrivende er helt eller delvis arbejdsdygtig, uanset om den pågældende genoptager arbejdet eller raskmelder sig.

Der er efter sygedagpengelovens § 7 ikke grundlag for at træffe afgørelse med tilbagevirkende kraft. Kommunen skal træffe en afgørelse, inden udbetalingen af sygedagpenge kan standses. Dette gælder uanset om det på et tidligere tidspunkt er dokumenteret, at borger ikke længere er uarbejdsdygtig på grund af sygdom.

Eventuelt uberettiget modtagelse af sygedagpenge skal vurderes efter reglerne om tilbagebetaling. Det er ikke tilstrækkeligt for at kræve sygedagpenge tilbagebetalt, at sygedagpengene er modtaget uberettiget. Borgeren skal også enten have tilsidesat sin oplysningspligt eller i øvrigt mod bedre vidende uberettiget have modtaget udbetalingen af sygedagpenge.

Genoptagelse

På baggrund af Østre Landsrets dom anser Ankestyrelsen den tidligere praksis for at være baseret på en forkert fortolkning af loven (retsvildfarelse).

Som konsekvens af dommen og praksisændringen skal kommunerne og Ankestyrelsen tage stilling til, om der er grundlag for at genoptage sager, hvor udbetalingen af sygedagpenge efter tidligere praksis er standset med tilbagevirkende kraft fra det tidspunkt, hvor det er dokumenteret, at den sygemeldte ikke længere var uarbejdsdygtig på grund af sygdom.

Afgørelse om genoptagelse skal træffes af den myndighed, der senest har realitetsbehandlet sagen.

Genoptagelse af sager på baggrund af dommen skal ske på myndighedens eget initiativ.

Ankestyrelsen vurderer, at det er muligt for styrelsen at identificere de relevante sager. Ankestyrelsen genoptager derfor sagerne af egen drift og kontakter de berørte borgere.

Ankestyrelsen orienterer kommunerne. De enkelte kommuner skal vurdere, om de kan identificere sagerne, eller om de skal vejlede lokalt om muligheden for at søge om genoptagelse.

Forældelse

Der skal ved behandlingen af en sag om genoptagelse tages stilling til, om der er indtrådt forældelse efter reglerne i lov om forældelse af fordringer. Den løbende udbetaling af sygedagpenge forældes efter tre år. Fristen for forældelse regnes successivt (løbende) fra det tidspunkt, hvor hver enkelt ydelse kunne have været krævet betalt, det vil sige fra forfaldstidspunktet.

Ankestyrelsen har fastsat datoen for Østre Landsrets dom, som skæringstidspunkt for afbrydelse af forældelsesfristen. Det betyder, at krav på sygedagpenge, der kunne have været krævet betalt mere end 3 år før den 4. maj 2018 er forældede, medmindre forældelsesfristen i det konkrete tilfælde har været suspenderet.

Baggrund for at behandle sagen principielt

Ankestyrelsen har behandlet sagen principielt på baggrund af Østre Landsrets dom af 4. maj 2018.

Reglerne

Love og bekendtgørelser

Lov om lov om sygedagpenge, senest bekendtgjort i lovebekendtgørelse nr. 809 af 20. juni 2018.

– § 7, stk. 1, og stk. 5, om uarbejdsdygtighed og § 71, stk. 2, om tilbagebetaling af sygedagpenge.

Praksis

Kasserede:

Følgende principafgørelse er kasseret og gælder ikke længere (historisk):

103-15: Principafgørelsen tog stilling til tilbagevirkende kraft. Praksis er ændret på baggrund af Østre Landsrets dom.

Gældende:

Følgende principafgørelse gælder fortsat:

75-15: Principafgørelsen gælder fortsat. Følgende afsnit kasseres:

”Udbetalingen af sygedagpenge kan dog standses med tilbagevirkende kraft, hvis borgeren f.eks. har raskmeldt sig, genoptaget sit arbejde, stillet sig til rådighed for A-kassen, eller er påbegyndt uddannelse. I disse situationer er betingelserne for at modtage sygedagpenge ikke længere til stede, borgeren vidste eller burde vide dette, og borgeren har derfor ikke haft en berettiget forventning om fortsat at modtage sygedagpenge. Tilsvarende gælder, hvis der foreligger omstændigheder, som kan medføre tilbagebetaling efter sygedagpengelovens § 71, det vil sige at borgeren uberettiget mod bedre vidende har modtaget sygedagpenge.”

Den konkrete afgørelse

Østre Landsret har den 4. maj 2018 afsagt dom om, at du var berettiget til udbetaling af sygedagpenge i perioden fra den 15. april 2015 til den 22. juni 2015. Ankestyrelsen har på den baggrund genoptaget sagen til fornyet behandling.

Ankestyrelsens Beskæftigelsesudvalg tager dommen til efterretning.

Resultatet er:

- Du havde ret til udbetaling af sygedagpenge fra den 15. april 2015 til og med den 22. juni 2015.
- Kravet på sygedagpenge er ikke forældet, da du har taget retslige skridt til at afbryde forældelsen.

Kommunen kontakter dig.

Begrundelse for afgørelsen

Ankestyrelsens Beskæftigelsesudvalg har taget Østre Landsrets dom til efterretning. Vi anerkender, at du har ret til sygedagpenge fra den 15. april 2015 til og med den 22. juni 2015, hvor kommunen traf afgørelse om, at du ikke længere var uarbejdsdygtig på grund af sygdom.

Sagsfremstilling:

Kommunen traf den 22. juni 2015 afgørelse om ophør af udbetaling af sygedagpenge med virkning fra den 15. april 2015. Kommunen vurderede, at du ikke længere var uarbejdsdygtig i ethvert erhverv.

Ankestyrelsen stadfæstede den 18. december 2015 kommunens afgørelse om, at du ikke længere var uarbejdsdygtig.

Østre Landsrets udtalte i dommen:

”Denne sag angår prøvelse af Ankestyrelsens afgørelse af 18. december 2015, og dermed om X Kommune den 22. juni 2015 kunne træffe afgørelse med tilbagevirkende kraft og således lade udbetalingen af

sygedagpenge til A ophøre med sidste udbetalingsdag den 15. april 2015, fra hvilket tidspunkt kommunen vurderede, at A ikke længere var uarbejdsdygtig i sygedagpengelovens forstand.

Det følger af sygedagpengelovens § 7, stk. 5, at retten til sygedagpenge ophører den dag, hvor modtageren er arbejdsdygtig, uanset om den pågældende genoptager arbejdet eller raskmelder sig. Efter sygedagpengelovens § 7, stk. 1 og 4, beror afgørelsen af, om en ledig kan anses for at være uarbejdsdygtig, på en samlet vurdering af sygdommen og dennes indvirkning på den sygemeldtes arbejdsevne i relation til det arbejdsområde, som pågældende står til rådighed for. Standsning af udbetaling af sygedagpenge i medfør af sygedagpengelovens § 7, stk. 5, sker således ikke automatisk, men forudsætter efter sygedagpengelovens § 7, stk. 1, at kommunen har truffet en formel afgørelse baseret på en vurdering af modtagerens helbredsmæssige forhold.

Det er ikke omtalt i sygedagpengeloven, at reglen i forvaltningslovens § 19, stk. 1, om forudgående parts-høring skulle kunne fraviges ved afgørelser om ophør af sygedagpenge efter lovens § 7, hvorfor en sådan afgørelse tidligst kan træffes, når den sygemeldte har haft lejlighed til at udtale sig om de oplysninger om sagens faktiske omstændigheder, der efter kommunens opfattelse må føre til, at betingelserne for at modtage sygedagpenge ikke længere er opfyldt. Det følger da også af forarbejderne til sygedagpengeloven, jf. de almindelige bemærkninger til lovforslag nr. 173 af 24. marts 2010 om ændring af lov om arbejdsløshedsforsikring m.v. og lov om sygedagpenge (Partshøring, ændring af tilbagebetalingsregler m.v.), at kommunerne ved standsning af udbetaling af sygedagpenge i medfør af sygedagpengelovens § 7, stk. 5, er undergivet de almindelige regler i forvaltningsloven om pligt til partshøring, før der træffes afgørelse.

X Kommune kunne således tidligst træffe afgørelse om at standse udbetalingen af sygedagpenge til A efter den 24. april 2015, hvortil kommunen havde meddelt hende frist til at komme med sine bemærkninger. Først med X Kommunes afgørelse af 22. juni 2015 forelå der en afgørelse om at standse udbetalingen af sygedagpenge. Afgørelsen gik imidlertid ud på at standse udbetalingen ikke kun med virkning for fremtiden, men allerede fra den 15. april 2015.

Der er ikke i sygedagpengelovens § 7 grundlag for at tillægge en afgørelse om ophør af sygedagpenge tilbagevirkende kraft. Der er efter det, der er anført ovenfor, ikke holdepunkter for at forstå § 7, stk. 5, således, at ophør af sygedagpenge sker automatisk, og at der kan træffes afgørelse efter bestemmelsen med tilbagevirkende kraft.

Heller ikke indholdet af opfølgningssamtalen den 24. marts 2015 eller det forhold, at kommunen ved brev af 14. april 2015 vedrørende partshøring meddelte A, at kommunen havde til hensigt at træffe afgørelse om at lade udbetalingen af sygedagpenge ophøre med sidste udbetalingsdag den 15. april 2015, kan føre til, at kommunen kunne beslutte, at udbetalingen af sygedagpenge skulle ophøre med virkning fra et tidspunkt forud for afgørelsen den 22. juni 2015. Der var således heller ikke som følge af en hensyntagen til As berettigede forventninger grundlag for at tillægge afgørelsen virkning tilbage fra den 15. april 2015. Det bemærkes herved, at spørgsmål om eventuelt uberettiget modtagelse af sygedagpenge må finde sin afgørelse efter tilbagebetalingsbestemmelserne i bl.a. sygedagpengelovens § 71.

Landsretten tager herefter As principale påstand til følge. ”

Mødebehandling

Sagen er behandlet på møde. Der er enighed om at tage dommen til efterretning.